

DE EUROPEANEN HEBBEN OVER HET ALGEMEEN HOGERE INVOERTARIEVEN DAN DE AMERIKANEN, DE EU IS PROTECTIONISTISCHER DAN DE VS

17 procent op appels en tot 70 procent op Amerikaans rundvlees.

CHLOORKIP

Open grenzen tussen de EU en de VS lijken verder weg dan ooit. Twee jaar geleden was de situatie nog compleet anders, hielden we BMW-bestuurder Zipse voor. Toen onderhandelden de EU en de VS over het vrijhandelsverdrag TTIP waarmee een afschaffing van alle invoerheffingen tussen de twee blokken beoogd was. Ironisch genoeg was er toen vooral uit Duitsland maatschappelijk protest, gesymboliseerd door de angst voor de Amerikaanse chloorkip. Zipse hoopt op betere tijden waarin de expansie van de vrijhandel door de VS en Europa terugkeert. "Het raamwerk staat nog overeind."

Het grote Europese bedrijfsleven zou de gesprekken graag nieuw leven inblazen en ook voorzitter Donald Tusk van de Europese Raad wil dat. Eurocommissaris Cecilia Malmström sleepte samen met de Duitse minister van Economische Zaken Peter Altmaier in Washington op het nippertje een voorlopige uitzondering voor de Europese staal- en aluminiumwereld in de wacht. Malmström maakte duidelijk dat het vrijhandelsakkoord tussen de EU en de VS in de koelkast blijft staan. Ze begrijpt dat Trump en met zijn steeds grotere leger hardliners met hun dreigementen zowel serieus als letterlijk genomen moet worden. Beleggers zijn gewaarschuwd.

– Column –

Liefst allemaal ambtenaar

Steevast staat in Nederland op het lijstje van favoriete werkgevers de rijksoverheid bovenaan. Veel Nederlanders willen graag voor de overheid werken.

Voor die mensen is het goed nieuws dat vraag een aanbod elkaar steeds goed weten te vinden. De overheid is al veruit de grootste werkgever in Nederland en haar beslag op de economie groeit nog steeds. Het pensioenfonds van ambtenaren is veruit het grootste pensioenfonds in Nederland. De vakbonden van ambtenaren zijn veruit de grootste vakbonden. De meeste politici zijn ambtenaar geweest en zullen dat weer worden. Veel politici zijn nooit iets anders geweest. Voor ambtenaren die in de politiek willen gaan, houdt de overheid de stoel vast. Zij hebben een terugkeergarantie.

Waarom willen zoveel mensen graag ambtenaar zijn? Hun officiële antwoord zal zijn dat ze iets nuttigs voor de samenleving willen doen. Maar is een ambtenaar nuttiger voor de samenleving dan een bakker? Economen neigen ernaar ambtenaren nuttiger te vinden. Zij tellen van de bakker alleen zijn productie mee. Verkoopt hij minder kadetjes, dan daalt het nationaal inkomen. Van de ambtenaar wordt zijn hele salaris meegeteld, ongeacht wat hij produceert. Ambtenaren stutten zo de statistieken. Meer

ambtenaren doen ons nationaal inkomen toenemen. In ieder geval op papier.

In deze trend past dat het bedrijfsleven steeds meer op de overheid gaat lijken. Ooit wilde de PvdA een Postbank als publieke concurrent van de banken. Nu zegt VVD-premier Rutte dat grote financiële instellingen semipublieke ondernemingen zijn omdat sommige van hen staatssteun kregen in tijden van crisis. Ik herinner mij dat de overheid rond 2009 bij ASML, Corus, Daf Trucks en Nedcar een tijdje de helft van de salarissen betaalde. Die bedrijven ontvangen nog steeds subsidies. Zijn dat dan semipublieke ondernemingen? Hoe dat ook zij, aandeelhouder-schap in een semipublieke onderneming wil ik niemand aanraden. Of dat nu PostNL is, ABN Amro of Air France-KLM. Dan maar liever ambtenaar.

PAUL FRENTROP is expert op het gebied van corporate governance

